

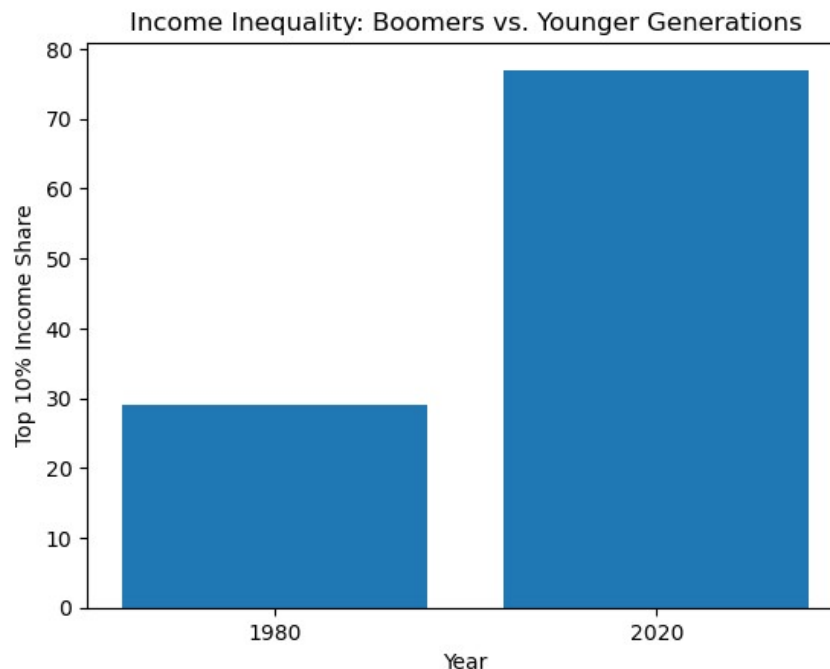
Socijalna filozofija

Suvremene teme

Generacijska „klasna” borba

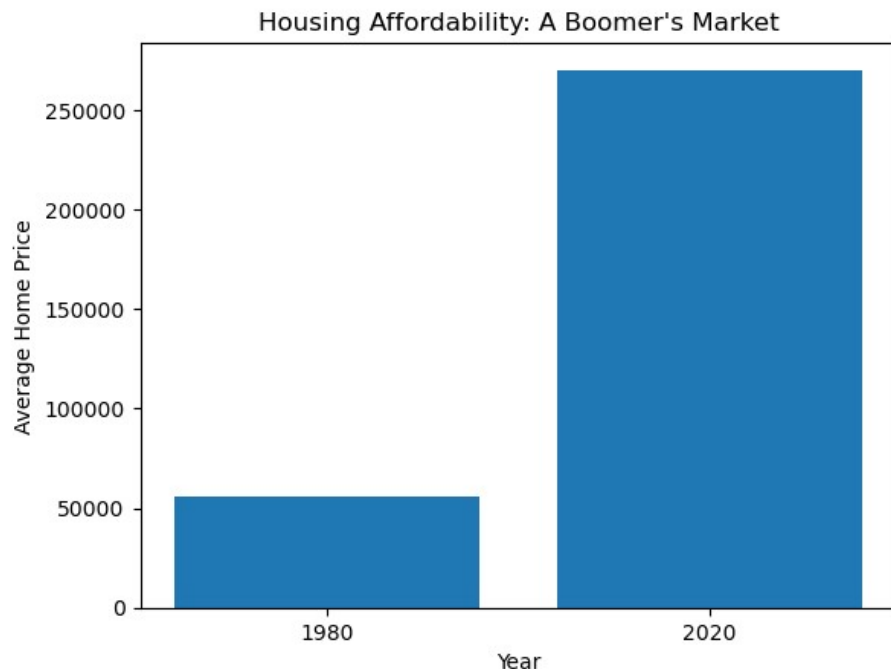
Nejednakost prihoda: B vs M

- Nejednakost prihoda: Baby boomeri u odnosu na mlađe generacije
 - Godine 1980., 10% najbogatijih primalo je 29% prihoda zemlje; do 2020. taj se broj popeo na 77% (Izvor: Institut za ekonomsku politiku)
 - Srednji dohodak kućanstva za Baby boomere 1999. iznosio je 54.000 USD; za milenijalce 2019. iznosio je 43.000 USD (Izvor: Američki ured za popis stanovništva)

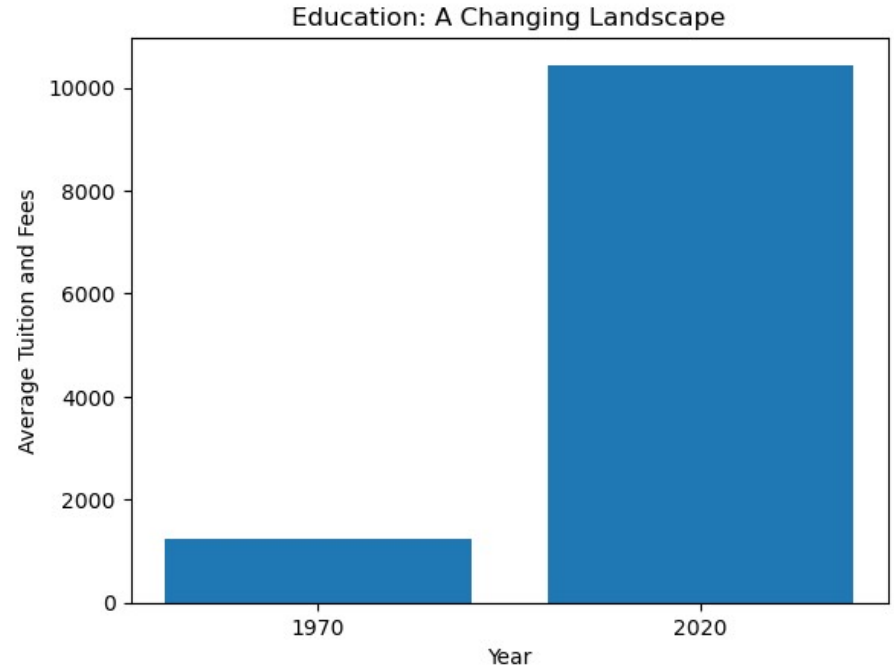
Pristupačnost stanovanja

- Pristupačnost stanovanja: Tržište generacije "baby boomer":
 - Godine 1980. prosječna cijena kuće iznosila je 55.700 USD; do 2020. porasla je na 270.000 USD (Izvor: Zillow)
 - Godine 1990. prosječni "baby boomer" imao je 41% vlasničkog udjela u kući; za milenijalce u 2020. iznosio je 15% (Izvor: Federalne rezerve)

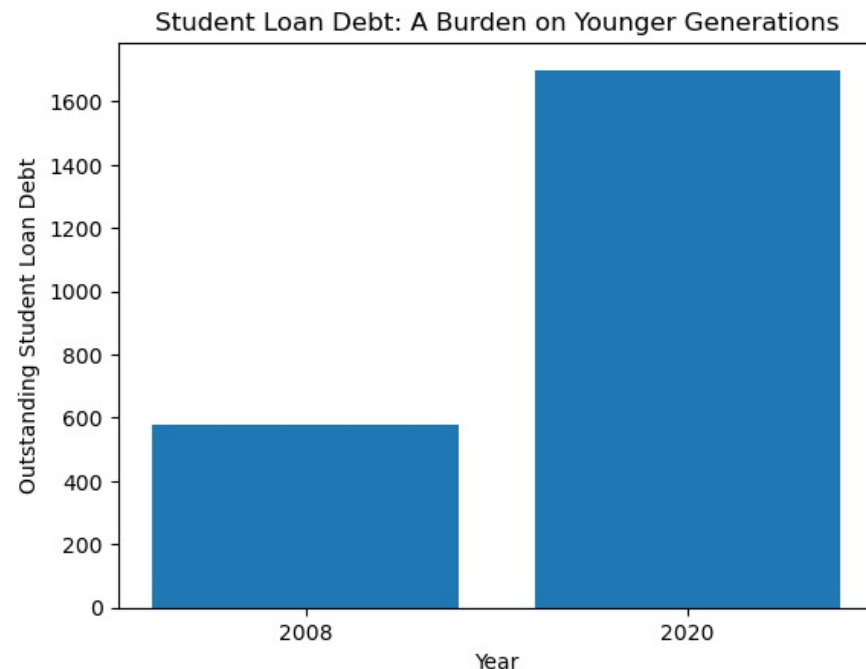
Obrazovanje

- Godine 1970. prosječna cijena školarine i naknada za četverogodišnji javni fakultet iznosila je 1243 USD; do 2020. porasla je na 10 440 USD (Izvor: College Board)
- Godine 1980. 26% pripadnika generacije Baby Boomera imalo je prvostupničku diplomu ili višu; do 2020. 34% milenijalaca imalo je prvostupničku diplomu ili višu (Izvor: U.S. Census Bureau)

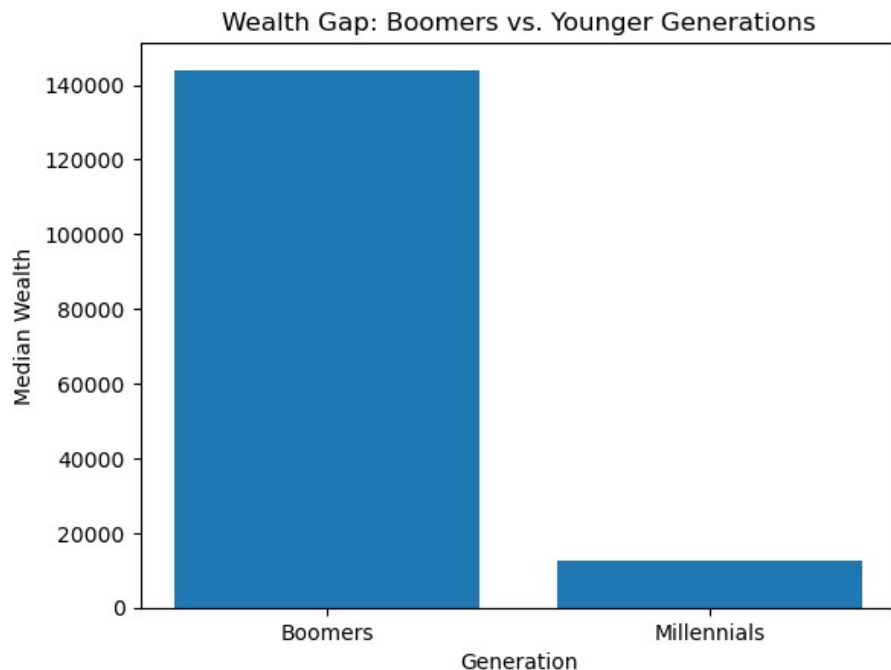
Studentski krediti: Teret za mlađe generacije

- U 2008. godini nepodmireni dug studentskog kredita iznosio je 579 milijardi dolara; do 2020. godine porastao je na 1,7 bilijuna dolara (Izvor: Federalne rezerve)
- Prosječni dug studentskog kredita za milenijalce u 2020. godini iznosio je 31 300 dolara; za baby boomere u 2008. godini iznosio je 5 500 dolara (Izvor: College Board)

Razlika u bogatstvu

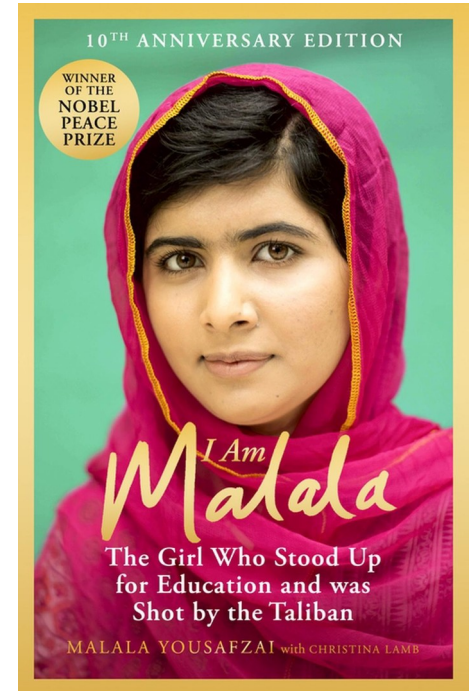
- Razlika u bogatstvu: Baby Boomeri u odnosu na mlađe generacije"
- U 2019. godini, medijan bogatstva za Baby Boomerse iznosio je 144.000 USD; za milenijalce je iznosio 12.500 USD (Izvor: Federalne rezerve)
- Razlika u bogatstvu između Baby Boomera i mlađih generacija povećala se za 25% od 2013. (Izvor: Institut za ekonomsku politiku)

Feminizam i mizoginija

Što je feminizam?

- Feminizam je društveni i politički pokret koji se zalaže za ženska prava i jednakost na temelju jednakosti spolova.
- Valovi feminizma:
 - Prvi val (1848.-1920.): Fokus na pravo glasa i prava na imovinu
 - Drugi val (1960-ih - 1980-ih): Fokus na reproduktivna prava, jednakost na radnom mjestu i društveno oslobođenje
 - Treći val (1990-ih - 2010-ih): Fokus na intersekcionalnost, raznolikost i uključivost
 - Četvrti val (2010-ih - danas): Fokus na online aktivizam, društvene mreže i borbu protiv mizoginije

Mizoginija danas

- Mizoginija je mržnja ili nesklonost prema ženama, koja se često manifestira u seksističkim stavovima, ponašanju i jeziku.
- Primjeri:
 - Online uznemiravanje i govor mržnje
 - Seksističke šale i memovi
 - Nasilje nad ženama i djevojčicama
 - Marginalizacija (old boys network)
- Online sadržaj (incel, incelizam):
 - „pick me girl”
 - „ehh, women”
 - „manosphere”
 - „masculinity posts”
 - „nekad je bilo bolje”

Posljedice mizoginije

- Posljedice, bliže i dalje:
 - Prevalencija nasilja nad ženama i djevojčicama diljem svijeta
 - Utjecaj online uznemiravanja na mentalno zdravlje i dobrobit
 - Održavanje seksizma i stereotipa u medijima i društvu
- Poduzimanje mjera protiv mizoginije (**tri mjere su dovoljne**):
 - Aktivno prozivanje seksizma i mizoginije online i offline (za to treba hrabrosti više nego kad se oglušimo), ne svrstavati se uz nečije riječi temeljem (isključivo njegovog) spola
 - Educiranje sebe i drugih o feminizmu i mizoginiji
 - Tretirati žene na fer i ravnopravan način. U određenom smislu to znači tretirati ih kao i muške kolege (npr. koristiti isti jezik i otvarati iste teme kao i pred muškim kolegama, bez tobožnje „pristojnosti“). Davati iste (poslovne) prilike.

LGBT prava

Homoseksualnost

- Pristuna od početka čovječanstva
- Potvrda u preko 1000 životinjskih vrsta
- Osudu dobiva u kontekstu Kršćanstva i Islama
 - Pročitajte Levitski zakonik!
 - Pravu osudu tek dobiva nakon pojave protestantizma, do tad se tolerira
 - Venetska Republika ne poduzima nikakve mjere protiv homoseksualnosti na njenim teritorijima, usprkos inzistiranju pape (Manzoni: Sposi Promessi)
- Sigmund Freud
- Stonewall Riots (1969)

Transeksualnost

- Za razliku od homoseksualnosti tipično ljudski fenomen
- Također prisutno od početka pismenosti
- Rod vs spol: biologizam ili socijalna konstrukcija? [Feminizam...](#)
- Trans prava oko kojih se raspravlja:
 - _ pravo na promjenu spola pukim izjašnjavanjem
 - _ pravo na posvajanje djece
 - _ pravo na promjenu spola prije puberteta
 - _ pravo na to da država plati troškove tranzicije
- Trans prava oko kojih **NEMA** rasprave:
 - _ pravo na oblačenje kako tko želi
 - _ pravo na zaštitu od nasilja, uvreda, neželjene seksualizacije i društvene marginalizacije
 - usko povezano uz mizoginiju
 - _ pravo da osoba sama sebi plati troškove operacija

